

ואמת? אלה עובדי כוכבים ומזלות, ואלה עובדי כוכבים ומזלות. אלו בגלוי עריות, ואלו בגלוי עריות. אלו שופכי דמים, ואלו שופכי דמים.

באותה שעה היה קשה לפניו לעבר על דרך הדין. והרי ישראל היו נוסעים על הים, שפתוב (שמות ד') ויאמר ה' אל משה מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו. והיה קשה לפניו לעבר על הדין ולקרע להם את ים סוף, ואלמלא שהשגית הקדוש ברוך הוא בזכות אברהם שהקדים בבקר לעשות מצות רבונו ורצונו, כפתוב (בראשית כב) וישכם אברהם בבקר - כלם היו אובדים בים, משום שבכל אותו הלילה היה הקדוש ברוך הוא בדין על ישראל.

ששנינו, מה שפתוב ולא קרב זה אל זה כל הלילה, מלמד שבאו מלאכים עליונים לשפח באותו לילה לפני הקדוש ברוך הוא, ואמר להם: וכי (בני) מעשי ידי טובעים בים ואתם משפחים לפני? מייד - ולא קרב זה אל זה כל הלילה. מה פתוב? ויהי באשמרת הבקר. השגית הקדוש ברוך הוא בזכות אברהם שהקדים בבקר לעשות רצון רבונו, כפתוב וישכם אברהם בבקר. אז חזר הים, וברחו המים מלפני ישראל.

שפתוב, וישב הים לפנות בקר לאיתנו. ושנינו, לאיתנו - לתנאו, לאותו תנאי שהתנה עמו הקדוש ברוך הוא כשברא את העולם. לאיתנו, פתוב כאן לאיתנו, וכתוב שם (תהלים פט) משפיל לאיתן האזרחי, ועל זה לפנות בקר, באותו זמן שהקדים אברהם לעשות רצון רבונו אז נקרע הים, (כאן ויהם את מחנה מצרים) ולכן קשה היה לפניו קריעת ים סוף.

פלחי כוכבים ומזלות. אלין בגלוי עריות, ואלין בגלוי עריות. אלין אושדי דמין, ואלין אושדי דמין.

בההיא שעתא הוה קשה קמיה, למעבר על ארץ דינא. והא ישראל הוה נטלי על ימא, דכתיב, (שמות יד) ויאמר יי' אל משה מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו, והוה קשה קמיה למעבר על דינא, ולמקרע לון ימא דסוף, ואלמלא דאשגח קדשא בריהו הוא בזכות אברהם, דאקדים בצפרא למעבד פקודא דמאריה, ורעותא דיליה, כדכתיב (בראשית כב) וישכם אברהם בבקר, כלהו אתאבידו בימא, בגין דבכל ההוא ליליא, בדינא הוה קדשא בריהו הוא עליהו דישראל.

דתנינן, מאי דכתיב ולא קרב זה אל זה כל הלילה. מלמד דאתו מלאכי עלאי לשפחא בההוא ליליא קמי קדשא בריהו הוא, אמר לון, וכי (ס"א בני) עובדי ידי טבעין בימא, ואתון משפחן קמאי, מייד ולא קרב זה אל זה כל הלילה. מה כתיב, ויהי באשמרת הבקר, אשגח קדשא בריהו הוא בזכותא דאברהם, דאקדים בצפרא למעבד רעותיה דמאריה, כדכתיב וישכם אברהם בבקר. פדין אהדר ימא, וערקו מיין קמיהו דישראל.

דכתיב וישב הים לפנות בקר לאיתנו, ותנינן, לאיתנו: לתנאו. לההוא תנאי דהתנה עמיה קדשא בריהו הוא, כד ברא עלמא, לאיתנו, פתיב הכא לאיתנו, וכתיב התם (תהלים פט) משפיל לאיתן האזרחי, ועל דא לפנות בקר, בההוא זמנא דאקדים אברהם למעבד רעותא דמאריה, פדין אתקרע ימא, (הכא ויהם את מחנה מצרים) ועל דא קשה הוה קמיה קריעת ים סוף.

כמו כן קשים הזווגים לפני הקדוש ברוך הוא כקריעת ים סוף. מה קריעת ים סוף הרג את אלה בצד הנה, וקם את אלה בצד ההוא - אף כאן בזווגים, כתוב (תהלים סח) מוציא אסירים בכושרות, ושנינו - בכי ושירות. ממת את זה, ונותן את אשתו לזה, ולפעמים לרשע מזדמנת אשה מעלה. אבל סודות נסתרים הם בכל, והכל הוא בדין. ומה שהעירו החכמים בזה, ודאי כף הוא.

ומה שהעירו לפני ולא מלפני - לפני אותו שעומד לפני, לפניו של הקדוש ברוך הוא, ושמש לפניו. ועל כף לא אמרו שקשים הזווגים לקדוש-ברוך-הוא, וכן קשים מזונותיו של אדם לקדוש-ברוך-הוא, אלא לפני, ולזה קשים כל אלה, שהרי לא ברשותם הם עומדים. אף על גב שהוא עושה, (אבל אף על גב שהוא

עושה) ברשות אחרת הוא עושה. כתוב (ויקרא כב) ונכרתה הנפש ההיא מלפני. מה זה מלפני? אלא זה העולם הבא, שהוא שפל החיים עומדים שם. דבר אחר, זה צנור עליון, נהר שאין מימיו פוסקים לעולמים, והכל אחד. וזהו שנוטל את כל העדונים של העולם הבא, ומאותם עדונים עליונים תתפלה (הנפש חיה), ממקום ששם אותו נעם ה', וזהו מלפני. ואם תאמר, אם כן, הרי כתוב (יונה א) ויקם יונה לברח תרשישה מלפני ה'. פי ידעו האנשים פי מלפני ה' הוא ברח. ושנינו, מה הטעם הלך יונה וברח? וכי מי יכול לברח מלפני הקדוש ברוך הוא?! אלא היה הולך וברח לצאת מהארץ הקדושה, שהרי השכינה אינה שורה מחוץ לארץ ישראל, ומשום שלא תשרה עליו

בזווגא דא, קשין זווגין קמי קדשא בריך הוא כקריעת ים סוף, מה קריעת ים סוף קטיל לאלין בהאי סטרא, ומקיים לאלין בהאי סטרא, אוף הכא בזווגין, פתיב (תהלים סח) מוציא אסירים בכושרות, ותנינן בכי ושירות, מיית האי, ויהיב אתתיה להאי, ולזמנין לחייבא מזדמנא ליה אתתא מעליא. אבל רזין סתימין אינון בכלא וכלא הוא בדינא, ומה דאתערו חבריאי בהא, ודאי הכי הוא.

ומה דאתערו לפני, ולא מלפני, לפני ההוא דקאים לפני, קמיה דקודשא בריך הוא, ושמש קמיה, ועל דא לא אמרו דקשין זווגין לקודשא בריך הוא. וכן קשין מזונותיו של אדם לקודשא בריך הוא, אלא לפני, ולהאי קשיין כל הגני, דהא לאו ברשותיה קיימי, אף על גב דאיהו עביד, (ד"א ל"ג אבל אף על גב דאיהו עביד) ברשותא אחרא עביד.

כתיב (ויקרא כב) ונכרתה הנפש ההיא מלפני. מאי מלפני. אלא דא עלמא דאתי, ההוא דכל חיינ קיימין תמן. דבר אחר, דא צנורא עלאה, נהר דלא פסקין מימיו לעלמין. וכלא חד, ודא איהו דנטיל כל עדונין דעלמא דאתי. ומאינון עדונין עלאין תשתצי, (האי נפש) מאתר דההוא נעם יי' תמן, ודא איהו מלפני. ואי תימא, אי הכי, הא כתיב, (יונה א) ויקם יונה לברוח תרשישה מלפני יי' פי ידעו האנשים פי מלפני יי' הוא ברח, ותנינן מאי טעמא אזל יונה וברח, וכי מאן ייכול למברח מקמי קדשא בריך הוא, אלא הוה אזיל וברח לנפקא מארעא קדישא, דהא שכינתא לא שריא לבר מארעא דישראל, ובגין דלא תשרי עלוי שכינתא, הוה ברח מארעא קדישא, דהא שכינתא איהי שריא תמן, כמה דאת